




*International periodic scientific journal*

—*ONLINE*

*www.moderntechno.de*

Indexed in  
**INDEXCOPERNICUS**  
(ICV: 95.33)



# **M**ODERN ENGINEERING AND INNOVATIVE TECHNOLOGIES

Heutiges Ingenieurwesen und  
innovative Technologien

**Issue №21**

**Part 2**

June 2022

*Published by:*  
**Sergeieva&Co**  
*Karlsruhe, Germany*

**Editor:** Shibaev Alexander Grigoryevich, *Doctor of Technical Sciences, Professor, Academician*  
**Scientific Secretary:** Kuprienko Sergey, *PhD in technical sciences*

**Editorial board:** More than 250 doctors of science. Full list on page:  
<https://www.moderntechno.de/index.php/swj/about/editorialTeam>

**Expert-Peer Review Board of the journal:** Full list on page:  
<https://www.moderntechno.de/index.php/swj/expertteam>

The International Scientific Periodical Journal "**Modern Technology and Innovative Technologies**" has been published since 2017 and has gained considerable recognition among domestic and foreign researchers and scholars.

Periodicity of publication: Quarterly

The journal activity is driven by the following objectives:

- Broadcasting young researchers and scholars outcomes to wide scientific audience
- Fostering knowledge exchange in scientific community
- Promotion of the unification in scientific approach
- Creation of basis for innovation and new scientific approaches as well as discoveries in unknown domains

The journal purposefully acquaints the reader with the original research of authors in various fields of science, the best examples of scientific journalism.

Publications of the journal are intended for a wide readership - all those who love science. The materials published in the journal reflect current problems and affect the interests of the entire public.

Each article in the journal includes general information in English.

The journal is registered in IndexCopernicus, GoogleScholar.

**UDC 08**

**LBC 94**

**DOI: 10.30890/2567-5273.2022-21-02**

**Published by:**

**Sergeieva&Co**

*Lußstr. 13*

*76227 Karlsruhe, Germany*

e-mail: [editor@moderntechno.de](mailto:editor@moderntechno.de)

site: [www.moderntechno.de](http://www.moderntechno.de)



УДК 330.341

**ASSESSMENT OF SOCIAL RESPONSIBILITY AS A BASIS FOR  
INNOVATIVE DEVELOPMENT OF A MODERN ENTERPRISE  
ОЦІНКА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОГО  
РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА**

**Khachatryan V.V. / Хачатрян В.В.***d.e.s., as. prof. / д.е.н., проф.*

ORCID: 0000-0002-9532-0116

**Stratiichuk V.M. / Стратійчук В.М.***PhD in Economics / д-р філос. з екон.*

ORCID: 0000-0002-9754-5028

*Vinnitsia Institute of Trade and Economics of SUTE, Vinnitsia, Soborna 87, 21050**Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, Вінниця, Соборна 87, 21050*

**Анотація.** В роботі розглядаються особливості оцінки соціальної відповідальності сучасного підприємства. Застосовувано один з сучасних інноваційних методів управління – збалансовану систему показників, результатом застосування якого є побудова стратегічної карти. Запропоновано модель стратегічної карти, що дозволить удосконалити процес управління соціальною відповідальністю бізнесу, як складовою його інноваційної діяльності, а також провести оцінювання ступенів досягнення його стратегічних орієнтирів у сфері соціальної роботи.

**Ключові слова:** інноваційний розвиток, стратегічна карта, соціальна відповідальність, оцінка, управління.

**Вступ.**

Сучасні умови господарювання вітчизняних підприємств, що характеризуються інтенсивним застосуванням різного роду заходів щодо подолання системної економічної, політичної та соціальної кризи помітно посилюють роль соціальної відповідальності вітчизняного бізнесу в даних процесах. Застосування принципів соціальної відповідальності є одним головних рушійних сил розвитку підприємництва, а також формування іміджу вітчизняних підприємств на міжнародному ринку.

Нормативне забезпечення проведення оцінювання соціальної відповідальності бізнесу для вітчизняних підприємств викликано підтримкою глобальних ініціатив, зокрема Глобального договору Організації Об'єднаних Націй (ГД ООН), Всесвітньої ради бізнесу із сталого розвитку (WBCSD), Принципів ООН з соціальної відповідальності інвесторів (PRI), Глобальної ініціативи зі звітності (GRI), Міжнародного стандарту ISO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності» тощо. Найбільш поширеною в світі глобальною ініціативою є Глобальний договір ООН, який підписали також деякі вітчизняні підприємства, першочерговим завданням якого є демонстрація та забезпечення соціальної легітимності бізнесу і ринків. Таким чином, соціальна відповідальність кожного вітчизняного підприємства наносить помітний вплив на забезпечення соціальної легітимності вітчизняної економіки в цілому.

**Основний текст.**

Проблема управління та оцінювання рівня соціальної відповідальності бізнесу наразі залишається актуальною завдяки існуванню великої кількості



методик та стандартів і водночас відсутності конкретних підходів до проведення оцінки, особливо в умовах орієнтації сучасних підприємств на стратегічний розвиток та досягнення стратегічних орієнтирів у розвитку підприємства.

Теоретико-методичні основи оцінки соціальної відповідальності бізнесу є об'єктом наукових досліджень сучасних вчених, серед яких Вержбицький М.І., Гурочкіна В. В., Дерев'яноко Т. А., Кравченко Л. В., Лагута Я.М., Філіппова С.В., Флиппов В.Ю. та інші. Проте обґрунтовані науковцями методи оцінки потребують їх узгодження із системою стратегічного управління на підприємствах враховуючи сучасні умови господарювання.

Метою статті є обґрунтування інноваційного підходу до процесу оцінювання соціальної відповідальності підприємства.

Науковці по-різному підходять до вибору показників, необхідних для оцінки соціальної відповідальності підприємства (таблиця 1), проте досліджуючи їх різноманітність, а також умови господарювання сучасних вітчизняних підприємств, що переважно характеризуються фінансовими складнощами, ми прийшли до висновку, що обов'язковою умовою ефективного процесу оцінювання є взаємозв'язок окремих показників та їх підпорядкування єдиній стратегічній цілі підприємства, що дозволить не лише проводити ефективну оцінку соціальної відповідальності підприємства, а й приймати управлінські рішення з огляду на досягнення тих, чи інших стратегічних цілей в сфері соціальної роботи підприємства.

Як показав компаративний аналіз праць науковців, окремі механізми реалізації соціальної відповідальності бізнесу спрямовані на досягнення загальних стратегічних цілей підприємства та є елементами загальної стратегії вітчизняних підприємств. Зважаючи на вищезазначене, виділимо основні принципи вибору показників оцінки соціальної відповідальності бізнесу.

В навчальній літературі досить часто виділяють одним з методів оцінки корпоративної соціальної відповідальності метод побудови стратегічної карти показників оцінки (Balanced Scorecard). На наш погляд, обґрунтування доцільності та механізму його використання в сучасній науковій літературі висвітлено недостатньо. Досі вважалося, що основними недоліками застосування даного інструмента при проведенні оцінки соціальної відповідальності підприємства є відсутність взаємодії підприємства з державою та відсутність розділу, що включає оцінку показників екологічності.

Проте, ми вважаємо, що враховуючи інтенсивність змін умов господарювання та помітний вплив зовнішнього середовища на соціальну роботу вітчизняних підприємств, саме застосування модифікованої стратегічної карти оцінки соціальної відповідальності бізнесу дозволить інтегрувати її в загальну стратегічну карту підприємства, побудувати взаємозв'язки з іншими показниками ефективності діяльності підприємства в окремих сферах, адже соціальну відповідальність підприємства не можна розглядати ізольовано, потрібно враховувати те, що вона залежить від ефективності операційної, фінансової та інших видів діяльності підприємства.



**Таблиця 1 – Основні методи оцінки корпоративної соціальної відповідальності**

Назва методу	Група показників	Показники, що розраховуються
Метод експрес-аналізу [1]	економічна складова	показники фінансової стійкості підприємства, показники відповідальності перед акціонерами та власниками, показники інноваційної активності, показники якості продукції
Метод потрійного підсумку [5, с. 128]	соціальна складова	показники соціальних інвестицій та ефективності витрат на оплату праці, показники витрат на охорону праці, забезпечення промислової безпеки та навчання в цій сфері, показники найму та розвитку персоналу, антикорупційна діяльність
Індекс стійкості Доу Джонса [5, с. 128]	екологічна складова	показники витрат на охорону навколишнього середовища, екологічні платежі і штрафи за порушення природоохоронного законодавства, показники впливу на навколишнє середовище та заходи енергозбереження
Метод ієрархії показників [3, с. 78]	зовнішнє середовище	показники екологічності (викиди, енерго- та ресурсозбереження, утилізація відходів), рівень відношення до споживачів, рівень зовнішньої корупції, доброчинність
Соціальний індекс [5, с. 128]	внутрішнє середовище	практика управління персоналом, організація праці, рівень внутрішньої корупції
Метод SPACE-аналізу [4, с. 201]	фінансовий стан та фінансова привабливість	рівень податків, фінансовий потенціал підприємства, фінансування соціальних програм за рахунок коштів підприємства, надання допомоги при катастрофах та стихійних лихах
	конкурентні переваги підприємства	основні ринки збуту, досвід роботи на ринку, відповідальність перед споживачами товарів і послуг
	вплив на безпеку зовнішнього середовища	розробка власних екологічних та соціальних заходів, збільшення власних оборотних коштів для утилізації відходів виробництва, взаємодія з місцевим співтовариством і місцевою владою
	стабільність зовнішнього середовища	сприяння охороні навколишнього середовища, спонсорство і корпоративна добродійність, вартість кредитних ресурсів підприємства поява нових конкурентів

Джерело: складено авторами на основі [1,3,4,5]

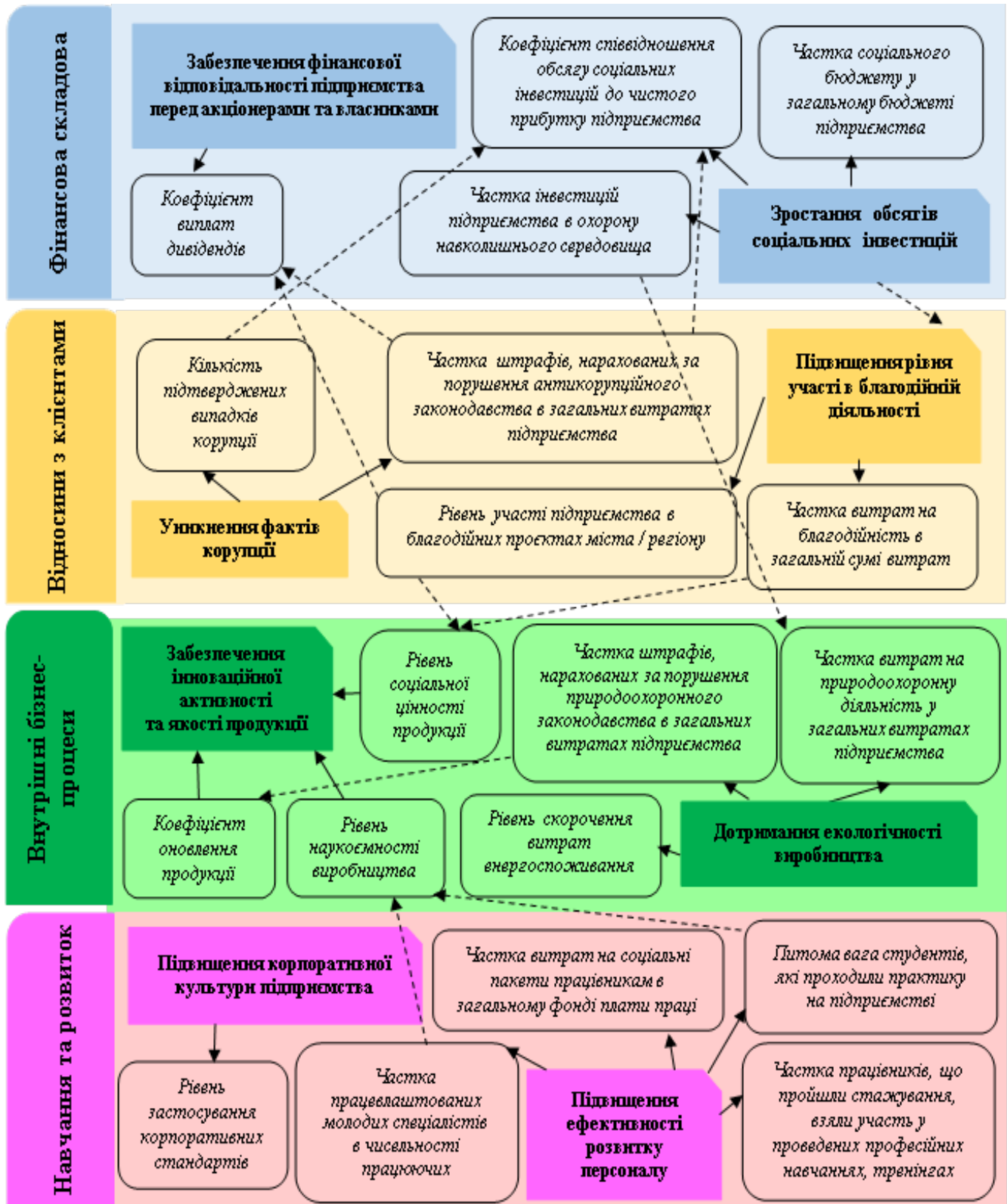


**Рисунок 1 – Принципи вибору показників оцінки соціальної відповідальності в стратегічному управлінні підприємством**

Джерело: авторська розробка



Використовуючи проаналізовані вище методи оцінки та показники, побудуємо стратегічну карту показників оцінки соціальної відповідальності підприємства (рисунок 2).



**Рисунок 2 – Стратегічна карта показників оцінки соціальної відповідальності підприємства**

Джерело: складено автором з використанням [1-6]



Останнім часом збалансована система показників (стратегічна карта) досить активно застосовується українськими та зарубіжними підприємствами в різних сферах економіки. Її ключовим поняттям є «баланс», який має троїстий характер: баланс між фінансовими та нефінансовими показниками, між компонентами зовнішнього та внутрішнього середовища, баланс інтересів працівників з глобальними цілями підприємства. Використання даного інструмента в процесі оцінювання рівня соціальної відповідальності дозволить полегшити як процес оцінки, так і удосконалити систему управління соціальною відповідальністю сучасного підприємства, що є основою його сучасності та інноваційного розвитку.

### **Висновки.**

В статті було розглянуто існуючі в сучасній науці методи оцінювання соціальної відповідальності. Обґрунтовано доцільність використання стратегічної карти як інноваційного інструмента, що включає цільові орієнтири розвитку підприємства в сфері соціальної роботи бізнесу, а також показники, що описують ступені їх досягнення. Розроблено модель стратегічної карти із показниками та стратегічними орієнтирами, що забезпечують спрямування роботи сучасних підприємств на забезпечення фінансової відповідальності підприємства перед акціонерами та власниками, зростання обсягів соціальних інвестицій, підвищення рівня участі в благодійній діяльності, уникнення корупції, забезпечення інноваційної активності, дотримання екологічності виробництва, підвищення корпоративної культури підприємства. Застосування запропонованої моделі дозволить орієнтувати діяльність сучасних підприємств на інноваційний розвиток, в якому важливу роль відіграє соціальна відповідальність, що набуває особливої актуальності сьогодні в умовах війни та у пост воєнний період.

### **Література:**

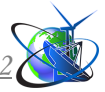
1. Лагута Я.М. Методичні підходи до експрес-оцінки корпоративної соціальної відповідальності підприємства. *Науковий журнал «Молодий вчений»*. №12 (52). 2017. С. 694-698.

2. Філіппова С.В., Флиппов В.Ю. Соціальна відповідальність у стратегічному управлінні підприємством: ключові завдання інтеграції за імперативами сталого розвитку. *Економіка трансп. комплексу*. 2020. Вип. 35. С. 177-202.

3. Дерев'янка Т. А. Оцінка соціальної відповідальності та її використання в практиці підприємств. *Вісник Приазовського державного технічного університету*. 2017. Вип. 34. С. 76–82.

4. Гурочкіна В. В., Кравченко Л. В. Стратегічний аналіз корпоративної соціальної відповідальності промислових підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2018. № 3. Том 3. С. 198–205.

5. Вержбицький М.І. Інструменти оцінки корпоративної соціальної відповідальності. *Сталий розвиток в Україні: проблеми інституційного забезпечення та практичної реалізації*: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, 12 грудня 2018 р. Краматорськ: ДДМА. 2018. С. 126-



129.

6. Малярець Л.М., Ачкасова О.В. Збалансована система показників як інструмент визначення стратегії підприємства в умовах кризи : монографія. Х. : ХНЕУ, 2012. 304 с.

***Abstract.** The paper considers the features of assessing the social responsibility of a modern enterprise. The most modern methods of assessing the social responsibility of the enterprise substantiated. It is proposed to use a targeted approach to the management and assessment of social responsibility of the enterprise. One of the modern innovative management methods is used - a balanced system of indicators, the result of which is the construction of a strategic map. A model of a strategic map proposed, which will improve the process of corporate social responsibility management as a component of its innovative activity, as well as assess the degree of achievement of its strategic goals in the field of social work.*

***Key words:** innovation development, strategic map, social responsibility, evaluation, management.*





- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit21-02-017> 49  
CURRENT ISSUES OF THE ORGANIZATION OF ACCOUNTING  
OF FIXED ASSETS AS STRUCTURAL ELEMENTS OF THE SYSTEM  
OF MANAGEMENT OF NON-CURRENT ASSETS BY THE ENTERPRISE  
*Maister L.A., Hladii I.O.*
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit21-02-018> 53  
ASSESSMENT OF SOCIAL RESPONSIBILITY AS A BASIS  
FOR INNOVATIVE DEVELOPMENT OF A MODERN ENTERPRISE  
*Khachatryan V.V., Stratiichuk V.M.*
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit21-02-019> 59  
STRESS TESTING-BASED BANKING RISK MANAGEMENT  
*Прутска О.О., Абдуллаева А.Є.*
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit21-02-021> 65  
ASSESSMENT OF THE MARKETING POTENTIAL EFFICIENCY  
AT THE ENTERPRISE  
*Polishchuk I.I., Dovhan, Yu.V.*
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit21-02-022> 73  
DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL MACHINERY:  
INNOVATIVE ASPECT  
*Sysolina I.P., Kononenko L.V., Sysolina N.P.  
Nisfoyan S.S., Savelenko H.V.*
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit21-02-023> 78  
ISSUES OF ORGANIZATION OF THE SYSTEM OF INTERNAL  
CONTROL OF INSURANCE ENTERPRISES  
*Hladii I.O., Datsenko G.*
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit21-02-032> 82  
INTEGRATED STRUCTURES AS A BASIS FOR INNOVATION  
POTENTIAL  
*Shalimova N.S., Selishcheva E.V.*
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit21-02-036> 87  
ANALYSIS OF THE FIELD OF TOURISM AND ECOLOGY IN  
CONDITIONS OF UNCERTAINTY  
*Dzhalladova I.A. , Kaminsky O. Ye., Chub O.V.*
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit21-02-052> 96  
DIAGNOSTICS OF FINANCIAL STABILITY IN «ATB-MARKET» LLC  
*Kravchenko V.P.*
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit21-02-053> 101  
ANALYSIS OF THE EXPEDIENCE OF TRANSFER OF FUNCTIONS  
OF THE ENTERPRISE TO OUTSOURCING  
*Samoilenko A.A. , Kulik A.V.*



*International periodic scientific journal*

# MODERN ENGINEERING AND INNOVATIVE TECHNOLOGIES

Heutiges Ingenieurwesen und  
innovative Technologien

Indexed in  
INDEXCOPERNICUS  
high impact factor (ICV: 95.33)

*Issue №21*

*Part 2*

*June 2022*

Development of the original layout - Sergeieva&Co  
*Articles published in the author's edition*

Signed: June 30, 2022

*Sergeieva&Co*  
*Lußstr. 13*  
*76227 Karlsruhe*  
e-mail: [editor@moderntechno.de](mailto:editor@moderntechno.de)  
site: [www.moderntechno.de](http://www.moderntechno.de)



With the support of International research  
project SWorld  
[www.sworld.education](http://www.sworld.education)

